

DUM – označení: VY_32_INOVACE_D-2_ObecnyZ_16_Šířkové pásy Země

Jméno autora výukového materiálu: Mgr. Lenka Bělohlávková

Škola: ZŠ a MŠ Josefa Kubálka Všenory

Datum (období) vytvoření: únor 2014

Ročník, pro který je výukový materiál určen: 6. třída

Tematická oblast: Svět a čas

Metodický list/anotace: Šířkové pásy Země

Prezentace Šířkové pásy Země slouží žákům k poznání typů krajiny v různých oblastech světa. Jednotlivé typy krajiny jsou v prezentaci řazeny od rovníku k pólům, tedy od teplého teplotního pásu k polárnímu teplotnímu pásu, tak aby si žáci uvědomili, že klimatickými změnami se mění i ráz krajiny. Závěrem prezentace je názorně ukázáno, že k podobným změnám v krajině dochází i díky různé nadmořské výšce. Každý typ krajiny je doplněn tematickou fotografií, tak aby si žáci krajinu uměli vizuálně představit.

ŠÍŘKOVÉ PÁSY ZEMĚ

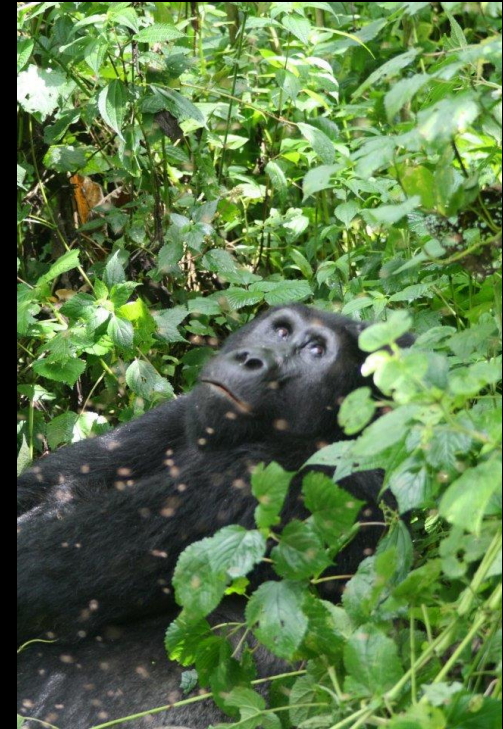
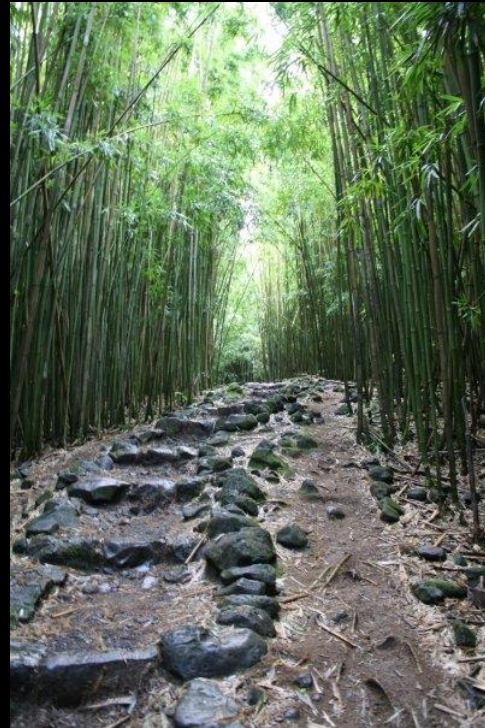
(TYPY KRAJINY)

TROPICKÝ DEŠTNÝ LES

- zalesněná krajina s trvale teplým a vlhkým podnebím
- krajina se nachází zejména v rovníkových oblastech Země
- nejrozsáhlejší je **Amazonský deštný prales**
- typická patrovitost vegetace (stromové patro, korunové patro, keřové patro, bylinné patro)
- obrovský počet druhů rostlin a živočichů

Rostliny a živočichové v tropickém deštném lese

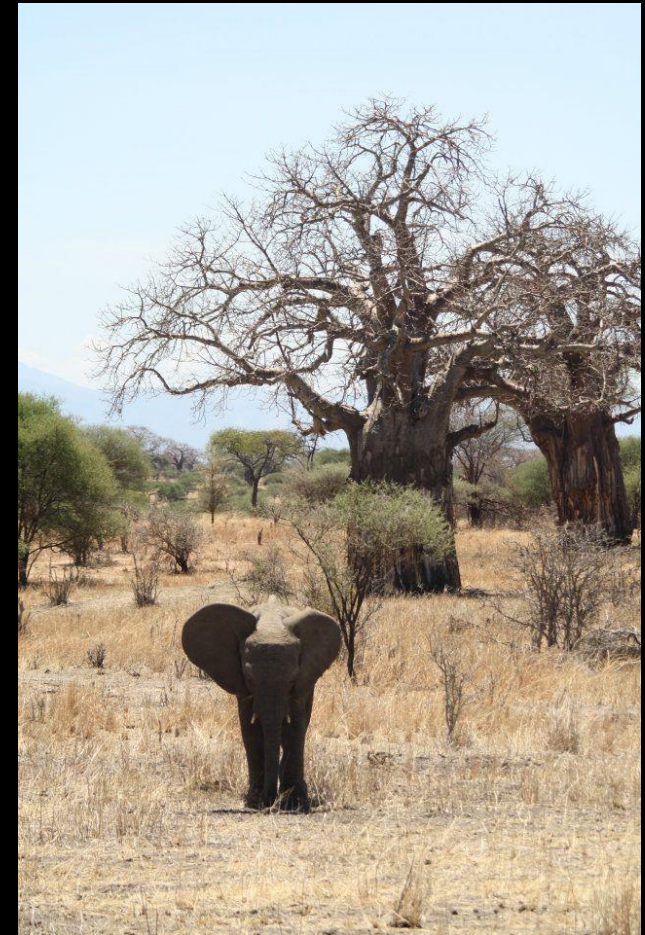
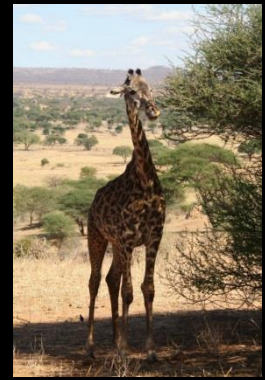

Mangrovy - jsou dřeviny rostoucí na pobřežích pravidelně zaplavovaných
slanou vodou

SAVANY

- travnaté oblasti tropických a subtropických oblastí světa
- typické období sucha a období dešťů
- stromy ojediněle (např. baobab)
- Rozprostírají se v Africe, Jižní Asie, Austrálie a Jižní Americe

POLOPOUŠTĚ A POUŠTĚ

- rozkládají se kolem obratníků Raka a Kozoroha
- nejteplejší a nejsušší pás na Zemi (nedostatek vody, vegetace)
- **oáza** – místo, kde se na poušti vyskytuje voda
- dle povrchu dělíme pouště na
 - 1) písčité (zvané **erg**)
 - 2) kamenité (zvané **hamada**).
 - 3) štěrkové (zvané **serír**)
- Největší pouští světa je Sahara v Africe

Obr. 2

SUBTROPICKÁ KRAJINA

- pás mezi 30°- 40° s.z.š. i j.z.š. (v místech, kde přechází teplý pás v mírný)
- výrazně rozdílné teploty a srážky v období léta a zimy léta – suchá, horká
zima – mírná, deštivá
- např.: Středomoří

STEPI

- travnatá krajina v mírném pásu
- prairie – stepi v Severní Americe
- pampy – stepi v Jižní Americe
- kvalitní půda černozem – velmi úrodná, a proto byly velké plochy stepí rozorány na pole (např.: na Ukrajině, v Kazachstánu)

Obr. 3

LESNÍ KRAJINA MÍRNÉHO PÁSU

➤ od jihu k severu

pás listnatých lesů

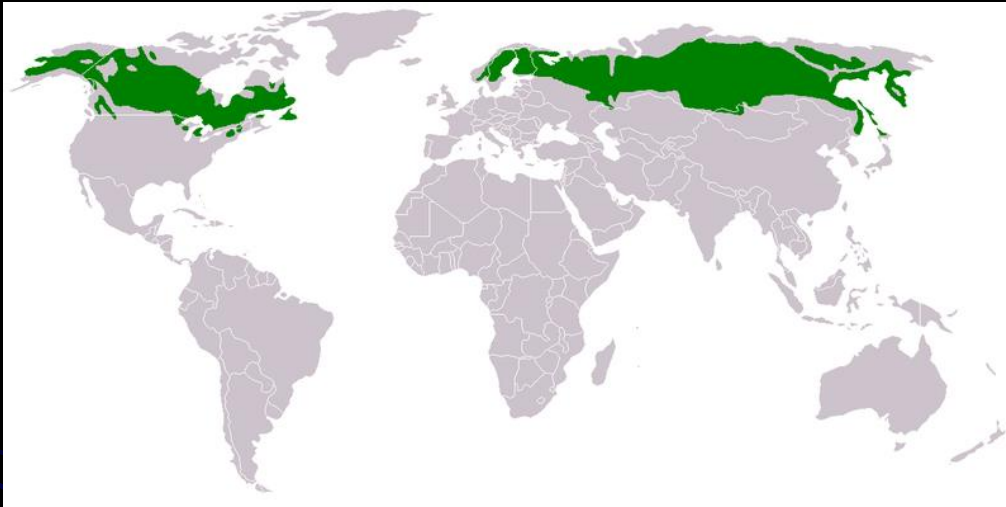
pás smíšených lesů

pás jehličnatých lesů = tajga

Tajga

- pás severských jehličnatých lesů
- vytvořeny pouze na severní polokouli
- v mnoha částech tajgy se nachází permafrost, což je trvale zmrzlá půda

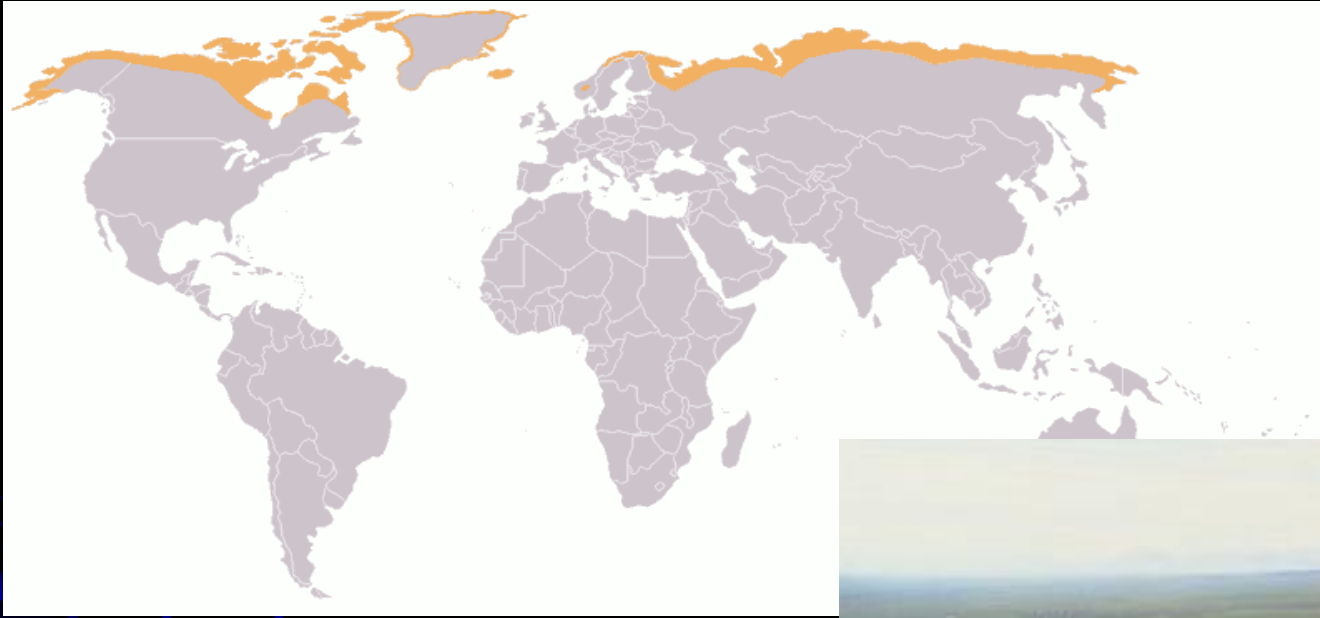
Obr. 4

Obr. 5

TUNDRA

- chladné oblasti kolem polárních kruhů
- výška stromů se zmenšuje a les řídne – převážně keře, mechy, lišejníky
- zvěř: sobi, zajíci běláci, polární lišky, lední medvědi apod.

Obr. 6

Obr. 7

Výškové stupně

- přírodní podmínky se od hladiny oceánu k vrcholům hor mění
- s vyšší nadmořskou výškou klesá teplota vzduchu, je více srážek, větší oblačnost, narůstá síla větru, a proto se mění i vzhled krajiny

Obr. 8

Podle zdroje informací:

Autorem materiálu (textů a fotografií), není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lenka Bělohávková.

Obr. 1: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/99/Tropicke_lesy_sveta.png

Obr. 2: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/ca/Sahara.jpg>

Obr. 3: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/91/Steppe_of_western_Kazakhstan_in_the_early_spring.jpg

Obr. 4: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/31/Taiga.png>

Obr. 5: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2d/Picea_glauca_taiga.jpg

Obr. 6: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a5/800px-Map-Tundra.png>

Obr. 7: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ee/Tundra_coastal_vegetation_Alaska.jpg

Obr. 8: [online]. [cit. 2014-02-21]. Dostupné z:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/03/Grand_Tetons11.jpg